

LVM diaarinumero: LVM/1996/13/2015

kiriaamo@lvm.fi

maiya.ronka@lvm.fi

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) lausunto LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖLLE

Luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi datan hyödyntämisestä liiketoiminnassa - massadatan ja mydatan strategiset linjaukset ja toimet

HUS toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Esitetyt periaatteet ja linjaukset ovat erittäin kannatettavia ja laajuudeltaan varsin kattavia. Jatkokehityksessä toivotaan toimenpiteiden konkretisointia, vaiheistusta ja karsintaa, jotta varmistetaan toimenpiteiden käytännön jalkauttaminen. Lisäksi kansallisen ja kansainvälisen palvelukehityksen ja hyödyntämisen tavoitteet voisivat olla selkeämpiä. Tavoitteena on suomalaisten palveluiden ja osaamisen kehittäminen, mutta miten huolehditaan, että osaaminen syntyy nimenomaan Suomeen?

Erityisesti halutaan painottaa seuraavien toimenpiteiden merkitystä:

1. Palveluiden periaatteiden luomiseen toivotaan vahvaa kansallista ohjausta kytkeytyen kansainvälisiin hyviin käytäntöihin ja standardeihin. Suostumusten hallinta, henkilötietojen käsittely, palvelurajapintojen käytännöt ja rajapintojen julkaisu ovat esimerkkejä käytännöistä, joita kunkin toimijan ei kannata erillisesti lähteä selvittämään ja toteuttamaan: lähtökohdaksi keskitetyt periaatteet, avoimet rajapinnat ja käytännöt sekä hajautettu palveluiden kehitys ja liittäminen.
2. Palveluiden hallinnoijan vastuulla on myös kansallisen, avoimen tietohakemiston luonti, johon tietovastuulliset voivat julkaista palvelunsa. Tietojen koostamisesta ja jalostamisesta kunkin tiedon käyttäjän toimesta tulisi kehittyä kohti tilannetta, jossa tiedon kerääjä (tai hänen valtuuttamansa tietopalvelun tarjoaja) voi tarjota tiedon palvelupohjaisesti myös ilman tiedon monistamista kullekin käyttäjälle. Tiedon kuvausta ja jalostettuja tietoja tulisi olla mahdollisuus kehittää osana palvelua (mahdollisesti maksullisina ominaisuuksina), jotta myös laajennettu tieto olisi tarjottavissa osana tietopalvelua.
3. Tiedon tehokkaan käytön ja yhteisten määrittelyiden varmistamiseksi tietopalveluiden tarjoamiseen tulee liittyä toimialoittainen määritelmien, käsitteiden ja ydindatan koordinoiva taho ja tätä tukeva kansainvälinen verkosto.
4. Digitaalisen liiketoiminnan kehittämisen tukeminen on keskeistä dataa käyttävän liiketoiminnan luomisessa; dataa käyttävän liiketoiminnan kehityksestä syntyy myös dataliiketoiminnan kehitys. Tulee aktiivisesti poistaa esteitä ja luoda periaatteita terveydenhuollon digitalisoimisessa; esimerkiksi virtuaalisten hoitokäytäntöjen kehittäminen ja analyyttisen tiedon käytön periaatteiden kehittäminen potilaiden hoitamisessa.
5. Tulee selvittää mahdollisuus lainsäädännölliseen oikeuteen järjestelmän käyttöoikeuden mukana syntyneeseen dataan ja metadataan kohtuullisin kustannuksin. Järjestelmien toimittajien intressi datan tarjoamiseen ei aina ole kovin suuri.

6. Julkisten ja yksityisten toimijoiden veloitteet tiedon jakamiseen tulee olla yhtenevät.
7. Suostumusten hallinnan ja tiedon käytön tulee olla läpinäkyvää. Tiedon erilainen sensitiivisyys tulee huomioida asianmukaisesti riittäväillä sopimuksilla tiedon käytön ja yhdistämisen periaatteista.
8. Tiedon jakamisen veloitteissa tulee eriyttää avoin ydindata ja mahdollistaa lisäarvopalveluiden tuottaminen jalostetun, laajennetun, tiedon avulla. Näiden lisäarvopalveluiden tuottamiseen tulee myös kannustaa nimenomaan yhteistyössä datapalvelun tuottajan kanssa sen sijaan että tietoa kerätään ja siirretään eri tahoille jatkojalostettavaksi. Näin varmistetaan tietopalvelun laajentuminen ja yleiskäyttöisyys eri datan käyttäjien suuntaan.

Lisätietoja:

IT-kehityspäällikkö Mikko Rotonen, mikko.rotonen@hus.fi, 0500 474 944

HUS Konsernihallinnon yhteyspäällikkö Janne Aaltonen, janne.aaltonen@hus.fi, 050 573 1300

Aki Lindén

Toimitusjohtaja

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Janne Aaltonen

Yhteyspäällikkö

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri